C/2025/6668

2025 12 11

Registravimo paraiškos paskelbimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1143 15 straipsnio 4 dalį

(C/2025/6668)

Per tris mėnesius nuo šio prašymo paskelbimo dienos valstybės narės ar trečiosios šalies institucijos arba teisėtą interesą turintis ir trečiojoje valstybėje įsisteigęs ar gyvenantis fizinis ar juridinis asmuo Komisijai gali pateikti prieštaravimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1143 ([1]) 17 straipsnį.

BENDRASIS DOKUMENTAS

Žemės ūkio produktų kilmės vietos ir geografinės nuorodos

„Sapin de Noël du Morvan“

ES Nr.: PGI-FR-03379 – 2024 12 16

1. **Pavadinimas (-ai)**

„Sapin de Noël du Morvan“

2. **Nuorodos tipas**

SKVN☐ SGN ☒

3. **Šalis, kuriai priklauso nustatytų ribų geografinė vietovė**

Prancūzija

4. **Žemės ūkio produkto aprašymas**

4.1. *Reglamento (ES) 2024/1143 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta žemės ūkio produkto klasifikacija pagal Kombinuotosios nomenklatūros poziciją ir kodą*

06. AUGANTYS MEDŽIAI IR KITI AUGALAI

0604. Lapai, šakos ir kitos augalų dalys be žiedų arba žiedpumpurių, taip pat žolės, samanos ir kerpės, tinkamos puokštėms ar kitiems dekoratyviniams tikslams, gyvos, džiovintos, dažytos, balintos, įmirkytos arba apdorotos kitu būdu

4.2. *Produkto registruotu pavadinimu aprašymas*

„Sapin de Noël du Morvan“ – dekoratyvinis medis, parduodamas nukirstas arba pasodintas vazone ir tradiciškai puošiamas namuose Kalėdų laikotarpiu.

„Sapin de Noël du Morvan“ pateikiamas nukirstas arba pasodintas vazone. Jis gali būti šių rūšių:

— *Abies nordmanniana* (kaukazinis kėnis),

— *Abies procera (syn. nobilis)* (kvapusis kėnis),

— *Picea abies* (paprastoji eglė).

([1]) 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1143 dėl vyno, spiritinių gėrimų ir žemės ūkio produktų geografinių nuorodų, taip pat dėl garantuotų tradicinių gaminių ir žemės ūkio produktų neprivalomų kokybės terminų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, (ES) 2019/787 ir (ES) 2019/1753 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1151/2012, (OL L, 2024/1143, 2024 4 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

„Sapin de Noël du Morvan“ atitinka estetinius kriterijus:

— yra proporcingo ir simetriško silueto;

— jo laja taisyklinga ir tanki;

— paprastosios eglės ir kaukazinio kėnio spygliai būna sodriai žalios spalvos, o kvapiojo kėnio – melsvai žalios;

— yra šviežias, nes nukertamas arba išraunamas vėlai.

Nukirstos Kalėdų eglutės aukštis – nuo 40 cm iki 15 m, o vazone pasodintos Kalėdų eglutės – nuo 60 cm iki 2 m.

Su šaknimis išrautas eglutes draudžiama padengti dirbtiniu sniegu ar šerkšnu arba apdoroti dažikliais.

Estetinių kriterijų apibūdinimas

40 cm–3 m „Sapin de Noël du Morvan“ pasižymi šiomis savybėmis:

Kriterijai	Siektina vertė
Spalva	Homogeniška ant viso medžio
Forma	Skersmens ir aukščio santykis – 0,5–1.
Tankis	Šakų lajos ir tarpubambliai turi būti tolygiai pasiskirstę per visą eglės aukštį ir jų turi būti užtenkamai tinkamam tankumui užtikrinti.
Kamienas	Medžio viduryje – tik vienas kamienas.
Smailė	Smailė tiesi, bet gali būti išlinkusi arba iškrypusi, tačiau nuokrypis nuo vertikalės negali būti didesnis kaip 20°. Smailės ilgis gali varijuoti: nuo aukščiausių vainiko šakų ilgio iki dvigubai už jį ilgesnio.
Simetrija	Apskritai medis turi atrodyti simetriškai, o jo šakos turi būti pasiskirsčiusios aplink kamieną iš visų pusių. Aplink vainiką turi būti ne mažiau kaip 4 tokio paties ilgio šakos, išskyrus atvejus, kai yra kelios tarpinės šakos.

Jei eglė „Sapin de Noël du Morvan“ yra aukštesnė nei 3 metrų, bet neviršija 15 metrų, ji turi atitikti šias charakteristikas:

Kriterijai	Siektina vertė
Spalva	Homogeniška ant viso medžio
Forma	Skersmens ir aukščio santykis – 0,4–0,9.
Tankis	Šakų lajos ir tarpubambliai turi būti tolygiai pasiskirstę per visą eglės aukštį ir jų turi būti užtenkamai tinkamam tankumui užtikrinti.
Kamienas	Medžio viduryje – tik vienas kamienas.
Simetrija	Apskritai medis turi atrodyti simetriškai, o jo šakos turi būti pasiskirsčiusios aplink kamieną iš visų pusių.

Eglutės „Sapin de Noël du Morvan“ gali būti nesmarkiai pažeistos tik vienoje vietoje ir turėti tik vieną nedidelį defektą.

Toliau pateikiama didelių ir nedidelių pažeidimų ir defektų klasifikacija.

40 cm–3 m aukščio „Sapins de Noël du Morvan“

Kriterijai	Defektai / Pažeidimai	Dideli / maži
Ant šakų yra kerpių ir (arba) samanų	Pažeidimas	Nedidelis
Spygliai išsidėstę netolygiai	Pažeidimas	Nedidelis
Yra nulūžusių ir sausų šakų	Pažeidimas	Didelis
Matyti dumblių žymės arba vabzdžių arba gyvūnų padaryti nedideli pažeidimai	Pažeidimas	Nedidelis
Siekiant užtikrinti tolygų šakų ir tarpubamblių pasiskirstymą, atstumas tarp atskirų tarpubamblių neturi būti daugiau kaip 2 kartus didesnis už praėjusių metų auglį.	Defektas	Didelis
Nevienoda medžio spalva	Defektas	Nedidelis
Skersmens ir aukščio santykis – nuo 1 iki 1,33 arba nuo 0,3 iki 0,5	Defektas	Nedidelis
Keli kamienai	Defektas	Didelis
Smailės nuokrypis nuo vertikalės viršija 20°	Defektas	Didelis
Smailė neatitinka nustatyto ilgio	Defektas	Nedidelis
Medis nesimetriškas; kiekviename vainike yra mažiau kaip 4 šakos ir nėra pakankamai tarpubamblinių šakų defektui nuslėpti.	Defektas	Didelis

Didesnės nei 3 m, bet ne didesnės kaip 15 m eglutės „Sapins de Noël du Morvan“

Kriterijai	Defektai / Pažeidimai	Dideli / maži
Nevienoda medžio spalva	Defektas	Nedidelis
Skersmens ir aukščio santykis nėra nuo 0,4 iki 0,9	Defektas	Didelis
Keli kamienai	Defektas	Didelis
Šakų lajos ir tarpubambliai nėra tolygiai pasiskirstę per visą eglės aukštį ir jų nėra užtenkamai tinkamam tankumui užtikrinti.	Defektas	Didelis
Apskritai medis neatrodo simetriškas, o jo šakos nėra tinkamai pasiskirsčiusios aplink kamieną iš visų pusių	Defektas	Didelis
Kai kurios šakos nulūžo medį kertant ir transportuojant	Pažeidimas	Nedidelis

4.3. *Su pašarų kilme susijusios nukrypti leidžiančios nuostatos (taikoma tik saugoma kilmės vietos nuoroda žymimiems gyvūniniams produktams) ir apribojimai žaliavų kilmei (taikoma tik saugoma geografinė nuoroda žymimiems perdirbtiems produktams)*

—

4.4. *Specialūs gamybos veiksmai, atliktini nustatytoje geografinėje vietovėje*

SGN geografinėje vietovėje atliekami šia nuoroda žymimų Kalėdų eglučių ruošimo veiksmai (sodinukų sodinimas, medžių priežiūra, ženklinimas, nukirtimas arba išrovimas).

4.5. *Specialios žemės ūkio produkto registruotu pavadinimu pakavimo, pjaustymo, trynimo ir kt. taisyklės*

Paruošimas turi būti atliekamas geografinėje vietovėje, kad išsiuntimo metu produktas nebūtų sugadintas ir pažeistas. Iš tikrųjų, ruošiamos eglės šakas galima sudėti aplink kamieną ir taip išvengti, kad jos nesusipintų ir nebūtų sugadintos (nelūžtų, neprarastų spyglių) transportuojant.

4.6. *Specialios žemės ūkio produkto registruotu pavadinimu ženklinimo taisyklės*

„Les sapins de Noël du Morvan“ pažymimos etikete, kurioje nurodoma:

— SGN nuoroda „Sapin de Noël du Morvan“,

— asociacijos „Excellence Végétale“ kontaktiniai duomenys,

— parduodamos rūšies pavadinimas (bendrinis ir lotyniškas pavadinimas),

— gamintojo identifikaciniai duomenys,

— medžio dydis.

5. **Glaustas geografinės vietovės apibūdinimas**

Šių departamentų savivaldybės:

Kot d'Oras:

Aisy-sous-Thil, Bard-le-Régulier, Blanot, Brazey-en-Morvan, Champeau-en-Morvan, Dompierre-en-Morvan, Juillenay, Lacour-d'Arcenay, Liernais, Ménessaire, Molphey, (La) Motte-Ternant, Montigny-Saint-Barthemy, Montlay-en-Auxois, Précy-sous-Thil, (La) Roche-en-Brenil, Rouvray, Saint-Andeux, Saint-Didier, Saint-Germain de Modéon, Saint-Martin-de-la-Mer, Saulieu, Savilly, Sincey-les-Rouvray, Thoisy-la-Berchère, Vianges, Vic-sous-Thil, Villargoix, Villiers-en-Morvan.

Njevras:

Alligny-en-Morvan, Arleuf, Avrée, Bazoches, Blismes, Brassy, Cervon, Chalaux, Château-Chinon (Campagne), Château-Chinon (Ville), Châtin, Chaumard, Chiddes, Corancy, Dommartin, Dun-les-Places, Dun-sur-Grandry, Empury, Fâchin, Fléty, Gâcogne, Gien-sur-Cure, Glux-en-Glenne, Gouloux, Larochemillay, Lavault-de-Frétoy, Lormes, Luzy, Marigny-l'Église, Mhère, Millay, Montigny-en-Morvan, Montreuillon, Montsauche-les-Settons, Moulins-Engilbert, Mouron-sur-Yonne, Moux-en-Morvan, Onlay, Ouroux-en-Morvan, Planchez, Poil, Pouques-Lormes, Préporché, Saint-Agnan, Saint-André-en-Morvan, Saint-Brisson, Saint-Hilaire-en-Morvan, Saint-Honoré-Les-Bains, Saint-Léger-de-Fougeret, Saint-Martin-du-Puy, Saint-Péreuse, Sémelay, Sermages, Vauclaix, Villapourçon.

Sona ir Luara:

Anost, Autun, Barnay, Brion, Broye, (La) Celle-en-Morvan, (La) Chapelle-Sous-Uchon, Charbonnat, Chissey en Morvan, (La) Comelle, Cussy en Morvan, Dettey, Étang-sur-Arroux, (La) Grande-Verrière, Laizy, Lucenay-l'Évêque, Mesvres, (La) Petite-Verrière, Roussillon-en-Morvan, Saint-Didier-sur-Arroux, Saint-Léger-sous-Beuvray, Saint-Nizier-sur-Arroux, Saint-Prix, Sommant, (La) Tagnière, Thil-sur-Arroux, Uchon.

Jonas:

Avallon, Beauvilliers, Bussières, Chastellux-sur-Cure, Cussy-les-Forges, Domecy-sur-Cure, Island, Magny, Pontaubert, Quarré-les-Tombes, Saint-Brancher, Saint-Germain-des-Champs, Saint-Léger-Vauban, Sainte-Magnance.

6. **Ryšys su geografine vietove**

Gamtiniai veiksniai

„Sapin de Noël du Morvan“ ryšys su geografine vietove grindžiamas šios vietovės ypatumais

„Sapin de Noël du Morvan“ geografinė vietovė apibrėžiama remiantis dirvožemio, klimato ir istorijos kriterijais. Jos ribos sutampa su Morvano granitiniu masyvu, t. y. šiauriniu Centrinio Masyvo kyšuliu. Regiono reljefas laipsniškai aukštėja nuo šiaurės link pietų iki Aukštojo Folino – Morvano aukštikalnės, kurios aukštis – 901 m, o vidutinis aukštis – 600 m.

Dabartinė dirvodara yra susijusi su rūgščių rudžemių išsivystymu ant granitinio smėlio. Šis dirvožemis yra agronomiškai skurdus ir pasižymi šiomis savybėmis:

— smėlio, priemolio ir molio tekstūra,

— 4–5 pH rūgštingumu,

— dideliu cheminių junginių – fosforo rūgšties ir katijonų – trūkumu,

— didele paviršinės apykaitos geba: 20 mg/100g, kuri greitai mažėja gilesniuose sluoksniuose ir nukrenta iki kelių miliekvivalentų smėlyje;

— vandens atsargomis, viršijančiomis 1 mm vandens viename cm dirvožemio.

Morvane „žiema būna ilga ir atšiauri, pavasaris vėlyvas, o vasara – šilta, bet trumpa“ (Sirugue (2008 m.), *Le Morvan, inventaire cartographique des paysages et du patrimoine naturel*) („Morvanas, kraštovaizdžio ir gamtos paveldo inventorius“). Orai iš metų į metus labai svyruoja, krituliai būna gausūs, o temperatūra – vidutiniška, dažnai gresia šalnos.

Svyruoja ir Morvane iškrentantis kritulių kiekis: vienais metais jų gali iškristi dvigubai daugiau nei kitais metais. Morvane – pirmajame kalnyne, galinčiame sulaikyti nuo Atlanto vandenyno atslenkančius debesis –iškrenta vidutiniškai 1 000 mm per metus (per 200 dienų).

Kuo aukščiau, tuo kritulių iškrenta daugiau: 300–400 m aukštyje vidutiniškai iškrenta 800 mm per metus, o virš 900 m aukštyje – daugiau kaip 1 600 mm per metus. Jų sezoninis pasiskirstymas taip pat yra ryškus: sausiau būna kovo–spalio mėn., o drėgniau – lapkričio–vasario mėn.

Dėl vandenyno poveikio vidutinė temperatūra būna švelni. Žiemą temperatūra svyruoja nuo –2 °C iki +4 °C, vasarą – nuo +10 °C iki + 25 °C. Tačiau po šiais vidurkiais slypi dideli intervalai, kartais siekiantys daugiau kaip 20 °C tą pačią dieną, o šalnos, kartais stiprios, būna labai dažnos: vidutiniškai apie 100 dienų per metus. Dažnai pasitaiko ir atvejų, kai rugpjūčio mėn. slėniuose būna nedidelė minusinė temperatūra.

Žmogiškieji veiksniai

Kalėdų eglutės tradicija kilo iš protestantų kultūros, ypač Vokietijoje ir Skandinavijoje, kur ši tradicija jau buvo plačiai paplitusi XVI amžiuje. Prancūzijoje ši tradicija įsigalėjo po Antrojo pasaulinio karo ir Vokietijos okupacijos, ypač Paryžiuje. Glaudžius prekybinius ryšius su sostine upių transportu palaikiusiame Morvane sąlygos plėtoti žemės ūkį buvo sudėtingos, bet užsiimta miškininkyste, todėl tokią naują paklausą imtasi tenkinti siunčiant išretintus spygliuočius Paryžiaus rinkai.

Paklausa sparčiai didėjo ir retinant miškus iškertamų medžių nebepakako. Taip užsimezgė ir ėmė sparčiai vystytis šiandien žinoma Kalėdų eglučių kultūra. Vis daugiau miškų sklypų savininkų ėmė naudotis šia galimybe – pajamas iš to prisidurdavo prie kitų pajamų arba pradėdavo specializuotis šioje srityje. Morvano ūkininkai taip pat įvairino savo veiklą ir savo skurdžiausiuose, bet Kalėdų eglutėms auginti tinkančiuose žemės ūkio paskirties sklypuose augino Kalėdų eglutes.

Per kelias – neretai penkias – augintojų kartas auginimo metodai laipsniškai pagerėjo ir pamažu jie sukaupė ir vieni kitiems perdavė įgytas neįkainojamas žinias. Morvane vykdomi visi Kalėdų eglučių auginimo etapai nuo pat sodinimo. Kai kurie atžalynai taip pat specializuojasi jaunų sodinukų auginimo srityje, nors iki šiol geografinės vietovės augintojai negali apsieiti be sodinukų iš kitur. Susiformavo ištisas sektorius ir daugelio įmonių veikla dabar sukasi apie Kalėdų eglučių gamybą: medinių atramų gamybą, žaliavų ar įrangos tiekimą ir t. t.

Produkto ypatumai

„Sapin de Noël du Morvan“ pasižymi:

— proporcingu ir simetrišku siluetu ir tik vienu, tiesiu kamienu;

— tolygiai išsidėsčiusiomis ir tankiomis šakomis su tiesia ir proporcinga smaile;

— vienoda viso medžio spalva: paprastosios eglės ir Kaukazinio kėnio spalva sodriai žalia, o kvapiojo kėnio – melsvai žalia;

— nukirstų medžių spyglių šviežumu ir ilgai išsilaikymu.

Priežastinis ryšys

Morvano kalnų geografinė padėtis (dirvožemio, klimato) sudaro idealias sąlygas eglių augimui. Ant šio granitinio Burgundijos kalnų masyvo augintojai Kalėdų eglutes augina beveik šimtą metų: jų patirtis kartu su geografine padėtimi leidžia užauginti puikios kokybės medžius. Praktinę patirtį augintojai panaudoja genėdami medžius viso jų gyvenimo laikotarpiu: nukirsdami dvigubas smailes, retindami šakas prie kamieno, retindami šonus ir taip tankindami lają ar net šalindami nereikalingus pumpurus. Patyrusiu žvilgsniu augintojas atrenka medžius juos individualiai paženklindamas.

Įsisteigę Morvano regioniniame gamtos parke, augintojai taip pat atsižvelgia į aplinką tausojančios praktikos įdiegimą. Siekiant išsaugoti Morvano ekosistemą ir ypač jo dirvožemį, draudžiama rauti medžius su šaknimis, kad nebūtų paimama dalis žemių ir nenuskurstų Morvano dirvožemis, todėl eglės vazonuose auginamos naudojant kompostą. Be to, ši geografinė aplinka yra palanki didelių eglių auginimui. Kadangi šioje srityje sukaupta žinių apie eglių priežiūrą, buvo galima suformuoti didelių eglių auginimo sklypus. Ilgainiui, vykdydami kirtimą, augintojai atsirenka, kurie medžiai bus auginami dideli.

Kadangi dirvožemis yra santykinai skurdus, medžiai auga nesparčiai. Eglės užauga vienodo dydžio (nedidelis atstumas tarp vainikų). Jos gali būti dar sutankinamos naudojant tinkamus retinimo metodus. „Sapins de Noël du Morvan“ kokybę visų pirma nulemia jų atsparumas.

Atsparumas šalnoms yra aklimatizacijos mechanizmas, kurį sukelia trumpėjančios dienos ir žemėjanti rudens temperatūra (žemesnė nei 5°, o esant nedideliai minusinei temperatūrai šis mechanizmas įsijungia dar greičiau). Šiam reiškiniui palankios Morvanui būdingos atšiaurios oro sąlygos.

Tokiomis sąlygomis medžiai giliai įminga anksti, iki kirtimo. Šis įmigimas turi labai naudingų pasekmių spyglių ir spalvos išsilaikymui laikui bėgant. Prie tokio šviežumo išsilaikymo prisideda ir vėlyvas medžio nukirtimas ar išrovimas.

Šiandien Morvanas yra didžiausias Prancūzijos regionas, kuriame auginama 1 500 hektarų sodinukų. Kasmet apie 1,2 mln. Kalėdų eglučių augina apie šimtas augintojų, įgijusių išskirtinę patirtį ir sutelkusių išteklius taikydami unikalią sinergiją.

Ši veikla yra ekonomiškai labai svarbi šiai nepalankioje padėtyje esančiai kaimo vietovei„“ Soljė mieste kas ketverius metus birželio mėn. vykstantis renginys „Sapin Expo“ nuo šiol yra svarbus ne tik Morvano augintojams, bet ir visiems kitiems Kalėdų eglių sektoriaus specialistams.

„Sapin de Noël du Morvan“ tapo stipriu regiono simboliu. Morvano Kalėdų eglutės puošia prestižiškiausias Paryžiaus vietas (Senatą, Paryžiaus operą ir kt.). Daugelį metų Eliziejaus rūmų garbės kiemą puošia Morvano augintojų pasididžiavimas – kaukazinis kėnis, padovanotas Prancūzijos natūralių Kalėdų eglučių augintojų asociacijos AFSNN (pranc. *Association Française du Sapin de Noël Naturel*).

Nuoroda į paskelbtą geografinės nuorodos specifikaciją:

https://extranet.inao.gouv.fr/fichier/CDCSapinNoelMorvan-250702.pdf.